

Trong thời gian qua, quan hệ hợp tác trong lĩnh vực nghiên cứu và đào tạo của Việt Nam và Hà Lan đã có những tiến triển tốt đẹp. Chính phủ Hà Lan đã tích cực giúp đỡ Việt Nam để tăng cường năng lực nghiên cứu khoa học thông qua việc triển khai một số dự án đào tạo trong chương trình VH và các học bổng, các tài trợ cho các chuyến tham quan, khảo sát nước ngoài của các nhà khoa học.

Để tiếp tục đẩy mạnh quan hệ hợp tác nghiên cứu giữa hai nước, Bộ hợp tác phát triển Hà Lan hợp tác với Bộ khoa học, Công nghệ và Môi trường Việt Nam tổ chức một chương trình nghiên cứu khoa học mang tên "Chương trình nghiên cứu Việt Nam - Hà Lan (VNRP)".

Chương trình VNRP hoạt động nhằm mục đích tăng cường khả năng nghiên cứu của Việt Nam trong lĩnh vực chuyển đổi nền kinh tế, môi trường, phát triển nông thôn và vấn đề giới tính.

MỤC TIÊU CHỦ YẾU VÀ NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

Mục tiêu chủ yếu của chương trình là nhằm khuyến khích các đề án nghiên cứu liên quan tới các vấn đề phát triển của Việt Nam trên cơ sở khoa học và công nghệ tiên tiến.

Chương trình nghiên cứu VNRP sẽ được triển khai theo các lĩnh vực chủ yếu sau đây.

1. Đổi mới và phát triển kinh tế

- Nghiên cứu các khái niệm và lý thuyết của nền kinh tế thị trường và quá trình chuyển đổi từ nền kinh tế tập trung sang nền kinh tế thị trường.
- Nghiên cứu các khía cạnh của quyền sở hữu và các hình thức kinh doanh.

- Nghiên cứu cơ chế của nền kinh tế thị trường

2. Môi trường và phát triển

- Nghiên cứu các khái niệm kinh tế và sinh thái.

- Nghiên cứu các tác động của môi trường, đặc biệt khi xây dựng các dự án đầu tư phát triển.

- Nghiên cứu việc kiểm soát và chống ô nhiễm môi trường.

3. Phát triển nông thôn

Nghiên cứu các định chế cơ sở của nông thôn, công nghiệp hóa nông thôn và phát triển thị trường nông thôn.

4. Giới và phát triển.

- Nghiên cứu các vấn đề giới và việc làm, văn hóa, và kế hoạch hóa gia đình.

- Nghiên cứu sự bình đẳng về giới trong gia đình và xã hội, giới và phân công lao động.

PHƯƠNG THỨC TRIỂN KHAI

62 PHÁT TRIỂN KINH TẾ

CHƯƠNG TRÌNH NGHIÊN CỨU VIỆT NAM - HÀ LAN (VNRP)

Chương trình nghiên cứu VNRP được triển khai thông qua các đề án nghiên cứu cụ thể tập trung vào các hướng nghiên cứu đã được xác định ở trên.

Các đề án nghiên cứu được lựa chọn theo những tiêu chuẩn sau:

1. Mục tiêu nghiên cứu phải gắn với 4 lĩnh vực ưu tiên của Chương trình nghiên cứu VNRP.

2. Phải đảm bảo chất lượng khoa học cao, chỉ ra được phương pháp luận nghiên cứu sẽ sử dụng.

3. Chỉ rõ đối tượng thụ hưởng của đề án (phụ nữ, nông dân, các nhà đầu tư...)

4. Xác định rõ địa bàn (vùng địa lý, tỉnh, huyện hoặc làng) sẽ triển khai đề án. Chương trình nghiên cứu VNRP khuyến khích sự hợp tác, liên kết giữa các đề án nghiên cứu triển khai cùng một địa bàn để đẩy mạnh nghiên cứu đa lĩnh vực.

Sau khi được xét chọn, các đề án nghiên cứu sẽ được tài trợ cho các hoạt động như trao đổi thông tin (sách báo và tài liệu); các hội thảo và seminar nhằm hỗ trợ cho việc chuẩn bị các đề cương nghiên cứu và các hội thảo về phương pháp luận nghiên cứu, trao đổi chuyên gia, đào tạo cán bộ trực tiếp phục vụ cho các công trình nghiên cứu.

TỔ CHỨC

Chương trình VNRP được điều hành bởi Hội đồng chỉ đạo và Ban thư ký. Nhiệm vụ của Hội đồng chỉ đạo là ra các quyết định hoạt động và liên kết các lĩnh vực ưu tiên của chương trình, thẩm định các đề án nghiên cứu và quyết định đề án nào sẽ được nộp cho Hà Lan để xin tài trợ cũng như các hoạt động khác (hội thảo, khóa đào tạo, các cuộc gặp gỡ quốc tế) cho việc phát triển toàn bộ của Chương trình nghiên cứu VNRP.

Hội đồng chỉ đạo có 11 thành viên, bao gồm một chủ tịch. Các thành viên của Hội đồng chỉ đạo là các đại diện của các lĩnh vực khoa học, chính sách và cộng đồng công dân (từ Bắc vào Nam, nam và nữ). Phó giáo sư Đào Công Tiến, Hiệu trưởng Trường Đại học Kinh tế TP.HCM được mời giữ vị trí Chủ tịch Hội đồng chỉ đạo của VNRP nhiệm kỳ đầu 1994-1996.

Về phía Hà Lan có 2 thành viên cố vấn cho Hội đồng chỉ đạo và Ban thư ký là Giáo sư Waardenburg (hoặc Tiến sĩ Lưu Ngọc Nguyên) và Tiến sĩ Martin

de la Bey (hoặc Đại sứ quán Hà Lan ở Hà Nội).

Ban thư ký có nhiệm vụ triệu tập và chuẩn bị cuộc họp của Hội đồng chỉ đạo; chuẩn bị và thực hiện các quyết định của Hội đồng chỉ đạo; cung cấp các thông tin về Chương trình; giúp các nhà nghiên cứu nộp đề án; làm tập san về Chương trình VNRP; giúp xuất bản các thành quả nghiên cứu; duy trì quan hệ làm việc tốt với Bộ khoa học, Công nghệ và Môi trường. Ngoài ra Ban thư ký còn quản lý sổ sách về các nguồn quỹ của VNRP.

Ban thư ký có 2 bộ phận làm việc tại 2 văn phòng ở phía Bắc và phía Nam do Giáo sư Đặng Ngọc Đình làm giám đốc. Văn phòng phía Bắc đặt tại Viện nghiên cứu chiến lược và dự báo khoa học, công nghệ quốc gia. Văn phòng phía Nam đặt tại trường Đại học Kinh tế TP.HCM.

Các đề án nghiên cứu của các nhà khoa học có thể nộp cho Ban thư ký theo các mẫu đơn (bằng tiếng Anh và tiếng Việt). Ban thư ký có thể giúp chuẩn bị các đề án và nộp bản đề án cho Hội đồng chỉ đạo để đánh giá và quyết định. Trước khi nộp các bản đề án lên Hội đồng chỉ đạo, Ban thư ký có thể tìm các đánh giá khoa học thông qua một hệ thống đánh giá gồm các nhà khoa học Việt Nam và nước ngoài.

QUỸ HOẠT ĐỘNG

Tổng vụ đặc trách về Hợp tác phát triển thuộc Bộ hợp tác phát triển Hà Lan đã chuẩn bị quỹ hoạt động cho VNRP trong 3 năm 1994-1996 khoảng 1.600.000 USD. Tổng số tiền nhận được sẽ phụ thuộc vào chất lượng và số lượng các đề án nộp cho VNRP và được Hội đồng chỉ đạo chấp thuận.

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ CỦA CHƯƠNG TRÌNH

Chương trình nghiên cứu VNRP được thực hiện trong thời gian từ 1994 đến 1996. Vào giai đoạn kế thúc, Chương trình sẽ được đánh giá và nghiệm thu kết quả (các đề án nghiên cứu cụ thể, được đánh giá và nghiệm thu kết quả riêng biệt theo thời hạn đăng ký). Trên cơ sở kết quả đánh giá, Chương trình sẽ được hai bên xem xét khả năng triển khai tiếp tục cho giai đoạn sau.

KIỀU ANH

(theo tư liệu của VNRP)